

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

С.О.Обухов
Ю.М.Півненко

Навчальна і робоча програма навчальної дисципліни

"Безпека в надзвичайних ситуаціях

(для студентів 4 курсу денної форми навчання і 5 курсу заочної форми навчання напряму підготовки - 6.060101 (0921) "Будівництво", спеціалізації "Охорона праці в будівництві")

Харків – 2010

Навчальна і робоча програма навчальної дисципліни "Безпека у надзвичайних ситуаціях " для студентів 4 курсу денної форми навчання і 5 курсу заочної форми навчання напряму підготовки - 6.060101 (0921) "Будівництво", спеціалізації "Охорона праці в будівництві" / Харьк. нац. акад. міськ. госп.; уклад.: С.О. Обухов, Ю.М.Півненко - Харків: ХНАМГ, 2010 - 15 с.

Укладачі: С.О.Обухов., Ю.М.Півненко

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу

Рецензент: к.т.н., доц. Ю.І. Жигло

Затверджено на засіданні кафедри безпеки життєдіяльності
(протокол № 6 від 22.01.2010 р.)

З М І С Т

ВСТУП	4
1. Програма навчальної дисципліни	5
1.1. Мета, предмета та місце дисципліни	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни	5
1.3. Освітньо - кваліфікаційні вимоги	6
1.4. Рекомендована основна навчальна література	7
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни	7
2. Робоча програма	8
2.1. Структура навчальної дисципліни і розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціалізацією	8
2.2. Зміст дисципліни.....	8
2.3. Лекційний курс (денне навчання)	9
2.4. Лабораторні роботи (денне навчання)	10
2.5. Самостійна навчальна робота студента	11
3. Засоби контролю та структура залікового кредиту	11
4. Інформаційно-методичне забезпечення	14

ВСТУП

Світ небезпек на початку XXI ст.. досяг свого найвищого розвитку. Різноманітність та високій рівень небезпек, діючих на людину , характерні, раніше всього, для техносфери - дитинча XX віку. Безперервно зростаюче погіршення здоров'я та загибель людей від впливу небезпек техносфери об'єктивно потребує від держави і суспільства прийняття широких заходів з використанням наукового підходу в рішенні проблем безпеки життєдіяльності людини в умовах надзвичайних ситуацій (НС).

Досягнення прийемливого рівня безпеки в системі “людина – середовище – мешкання” нерозривно пов'язано з необхідністю глибокого аналізу причин зростання чисельності і рівня діючих в техносфері небезпек; вивчення причин примусової втрати здоров'я та гибелі людей; розробка та широкого вжитку превентивних заходів на виробництві, в побуті і в регіонах техносфері.

Важливу роль в збереженні здоров'я та життя людей в сучасному та майбутньому закликає грати інформаційна діяльність держави в галузі прогнозування небезпек серед мешкання.

Компетентність людей в світі небезпек і способи захисту від них - необхідна умова досягнення безпеки життєдіяльності людини на всіх етапах його життя.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета предмета та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни:

Мета – сформулювати знання і вміння щодо запобігання виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, антропогенного, природного походження та створювати комфортні умови життєдіяльності.

Завдання вивчення дисципліни – навчити студентів: завчасно розробляти і впроваджувати інженерно-технічні заходи для зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій (НС) і захисту підлеглих від впливу їх (НС) наслідків.

* готувати наукового обґрунтований прогноз наслідків можливих НС.

1.1.2. Предмет вивчення в дисципліні:

Характеристика надзвичайних ситуацій та забезпечення безпеки об'єктів господарської діяльності (ОГД) в НС.

1.1.3. Місце дисциплін в структурно логічній схемі підготовки фахівця

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо сприяє на дисципліну
Згідно з ГСВО МОН ОПП (2004 р. затвердження) "Безпека в надзвичайних ситуаціях" є вибірковою	Основи охорон праці Цивільний захист Безпека життєдіяльності

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль: **Безпека в надзвичайних ситуаціях** (1,5 кредита/ 54 години)

ЗМ 1. "Введення в спеціальність" на тему:

"Основні поняття, терміни та визначення в безпеці в надзвичайних ситуаціях"

- 1.1. Класифікація надзвичайних ситуацій
- 1.2. Основи взаємодії в системі "людина – середовище – мешкання.
- 1.3. Вплив на людину потоків життєвого простору.
- 1.4. Небезпеки та їх джерела.
- 1.5. Безпека, системи безпеки.
- 1.6. Виникнення і розвиток науково-практичної діяльності в області галузі безпеки людини у техносфері.

ЗМ 2. Характеристика надзвичайних ситуацій

- 2.1. Характеристика надзвичайних ситуацій.
- 2.2. Стисла характеристика сильнодіючих отруйних речовин (СДОР). Кількісні характеристики небезпеки від СДОР.
- 2.3. Джерела небезпеки природного характеру.
- 2.4. Надзвичайні ситуації, як наслідок реалізованої небезпеки.
- 2.5. Надзвичайні ситуації і соціальний розвиток

ЗМ 3. Забезпечення безпеки населення в НС

- 3.1. Засоби захисту населення в НС
- 3.2. Евакуаційні заходи та застосування засобів індивідуального захисту.
- 3.3. Протирадіаційні укриття (ПРУ) Заходи пристосування приміщення під ПРУ.
- 3.4. Забезпечення безпеки об'єктів в НС. Сутність стійкості роботи об'єктів в умовах НС.
- 3.5. Методика оцінки стійкості роботи промислових об'єктів щодо дії різноманітних зовнішніх факторів. Заходи, які забезпечують підвищення стійкості роботи об'єктів.

1.3. Освітньо - кваліфікаційні вимоги

Вміння за рівням сформованості та завдання	Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально-побутова)	Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська,)
<p>Студент повинен вміти відповідно до характеру події визначити різні види надзвичайних ситуацій згідно постанови Кабінету Міністрів України № 1099 від 15 липня 1998 року „Про порядок класифікації надзвичайних ситуацій”.</p> <p>Застосувати засоби індивідуального захисту і діяти у надзвичайних ситуаціях. Накопичувати досвід та знання організації та здійснення заходів забезпечення безпеки населення в разі виникнення НС.</p> <p>Організувати проведення рятувальних та інших невідкладних робіт в районах лиха та осередках ураження, що потребує залучення необхідної кількості сил, засобів, а також матеріальних ресурсів для ліквідації наслідків НС. Завчасно розробити і провести інженерно-технічні заходи для зменшення ризику виникнення надзвичайних ситуацій і захисту робітників від впливу наслідків та науково обґрунтувати прогноз наслідків можливих надзвичайних ситуацій.</p>	<p>Виробнича: Ретельно виконувати вимоги законодавчих та інших регламентуючих актів з охорони праці.</p> <p>Соціально-виробнича: Науково обґрунтувати можливі НС, обчислювати та виконувати інженерно-технічні заходи по упередженню НС</p> <p>Соціально-побутова: Реалізувати визначені законодавством права людини на захист від наслідків НС</p>	<p>Проектувальна: Проектувати (моделювати) найбільш вірогідні НС природного, техногенного, антропогенного характеру, можливі масштаби та економічні збитки (витрати)</p> <p>Організаційна: Навчати і вміло залучати робітників, інженерно-технічний персонал до попередження НС.</p> <p>Управлінська: Вміло керувати, ставити задачі формуванням цивільного захисту на ліквідацію наслідків НС</p> <p>Виконавча: Використовувати всі заходи для забезпечення здорових і безпечних умов існування у виробничій, соціальній (побутовій) сфері.</p>
<p>Створювати раціональне збереження і використання резервів фінансових і матеріальних ресурсів необхідних для запобігання надзвичайних ситуацій та реагування на них. Реалізувати визначених законодавством прав населення в галузі захисту від наслідків НС, у тому числі осіб (чи їхніх сімей), які брали безпосередньо участь в їх ліквідації. Приймати участь у проведенні оцінки стійкості об'єкта господарської діяльності у надзвичайних ситуаціях та визначити вплив на виробничу діяльність підприємства.</p> <p>Студент повинен знати характеристики осередків ураження, які виникають у надзвичайних умовах</p>		

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Положення "Про класифікацію надзвичайних ситуацій". Постанова КМУ, № 1099, - К., 1998.
2. Положення "Про єдину державну систему запобігання та реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру", Постанова КМУ № 1198 від 02.08.98 – К., 1998.
3. Положення "Про комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій", Постанова КМУ № 174 від 16.02.98. – К., 1998.
4. Безпека життєдіяльності. навчальний посібник / За ред. доктора хімічних наук, професора Є.П.Желібо. – К., 1002.
5. Цивільна оборона. Підручник / За ред. полковника В.С. Франчука. – Вид. 2-ге, доп. – Львів, Афіша. 2001 – 336 с.
6. Коржик Б.М. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. – К., 1995 – 105 с.

1.5. Анотація програми навчальної дисципліни: "Безпека у надзвичайних ситуаціях"

Мета – навчити студента основам збереження здоров'я та життя людини в техносфері, захисту його від небезпек техногенного, антропогенного, природного походження та створення комфортних умов життєдіяльності.

"Безопасность в чрезвычайных ситуациях"

Цель - научить студентов основам сохранения здоровья и жизни человека в техносфере, защита его от опасностей техногенного, антропогенного, естественного происхождения и создание комфортных условий жизнедеятельности.

"Safety in extraordinary situations"

Aim - to teach students to the basis of saving human health and life in tehnosphere, **defence** of it from the dangers of tehnogenic, antropogenic, natural origin and creation comfort conditions of vital fctivity.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА

2.1. Структура навчальної дисципліни і розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціалізацією

2.1.1. Структура навчальної дисципліни

Призначення: підготовка бакалавра	Напрямок спеціальності освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідно ЕС TS – 1,5/54 Модулів – 1 Змістовних модулів – 3 Загальна кількість Годин - 54	Напрямок підготовки – 6.060101 "Будівництво" Спеціалізації – Охорона праці в будівництві"	Вибіркова Рік підготовки – четвертий Семестр - восьмий Аудиторні заняття: Лекції – 15 Лабораторні – 15 Самостійна робота 24 Від підсумкового контролю залік (Д)

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 55,5 % та 44,5 %

2.1.2. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи (за робочими навчальними планами денної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього кредит/ години	Семестр	Години								Іспит	Залік (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				лекції	практичні	Лабораторні		КР	КП	РГР		
6.060101 ОПБ	1,5/54	8	30	15	-	15	24	-	-	-	-	8 (Д)

2.2. Зміст дисципліни

Модуль 1: Безпека в надзвичайних ситуаціях (1,5 / 54)

Змістовні модулі (ЗМ) (0,5/18)

ЗМ 1.1. основні поняття, терміни визначення в безпеки в надзвичайних ситуаціях

Навчальні елементи

1. Класифікація надзвичайних ситуацій.
2. Основи взаємодії в системі "людина – середовище мешкання".
3. Вплив на людину потоків життєвого простору.
4. Небезпеки та їх джерела.
5. Безпека, системі безпеки.
6. Виникнення і розвиток науково-практичної діяльності в області безпеки людини у техносфері.

ЗМ 1.2. Характеристика надзвичайних ситуацій**(0,5/18)****Навчальні елементи**

1. Характеристика НС техногенного характеру.
2. Стисла характеристика сильнодіючих отруйних речовин (СДОР).
Кількісні характеристики небезпек від СДОР.
3. Джерела небезпек природного характеру.
4. НС, як наслідок реалізованої небезпеки.
5. НС і соціальний розвиток.

ЗМ 1.3. Забезпечення безпеки населення в НС**(0,5/18)**

1. Засоби захисту населення в НС
2. Евакуаційні заходи та застосування засобів індивідуального захисту (ЗІЗ)
3. Протирадіаційні укритті (ПУ). Заходи пристосування приміщень від ПРУ.
4. Забезпечення безпеки об'єктів у НС. Сутність стійкості роботи об'єктів в умовах НС.
5. Методика оцінки стійкості роботи промислових об'єктів щодо дії різноманітних зовнішніх факторів. Заходи, які забезпечують підвищення стійкості роботи об'єктів.

2.2.2. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями та форми навчальної роботи студента

Модулі та змістовні модулі	Всього кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекції	Сем.пр.	Лабор.	СРС
Модуль 1	1,5/54	15	-	15	24
ЗМ 1.1	0,5/18	5	-	5	8
ЗМ 1.2.	0,5/18	5	-	5	8
ЗМ 1.3	0,5/18	5	-	5	8

2.3. Лекційний курс (денне навчання)

ЗМІСТ	Кількість годин за спец-ми
	6.060101 ОПБ
ЗМ 1.1 Основні поняття, терміни та визначення в безпеки у надзвичайних ситуаціях	5
ЗМ 1.2. Характеристика надзвичайних ситуацій	5
ЗМ 1.3. Забезпечення безпеки населення в надзвичайних ситуаціях	5
Разом:	15

2.4. Лабораторні роботи (денне навчання)

№ теми	Найменування теми та її зміст	Тривалість, год
3.	Прогнозування та оцінка стану у надзвичайних ситуаціях	15
3.1.	Що складає поняття "Оцінка обстановки" . Оцінка інженерної обстановки. Ступені руйнування при надзвичайних ситуаціях. Розрахунок поширення зон ударної хвилі при вибуху газоповітряної суміші, пару бензину, та звичайних вибухових речовин. Оцінка стійкості об'єкту до дії ударної хвилі.	2
3.2.	Оцінка хімічної обстановки Поняття "Оцінка хімічної обстановки". Сильно діючі отруйні речовини (СДОР). Хімічно небезпечні об'єкти. Основні поняття при оцінці хімічної обстановки (зона зараження, глибина зараження, глибина розповсюдження, зона розповсюдження, тривалість хімічного зараження, первинна хмара, вторинна хмара, еквівалентна кількість СДОР). Прогнозування глибини зони зараження, площі зараження та тривалості.	4
3.3.	Розрахунок протирадіаційного захисту сховища та протирадіаційного укриття (ПРУ) Найпростіші укриття. Розрахунок коефіцієнта протирадіаційного захисту сховища. Розрахунок коефіцієнта протирадіаційного захисту ПРУ.	2
3.4.	Засоби індивідуального захисту Засоби індивідуального захисту органу дихання (фільтруючі, ізолюючі, шлангові протигази, респіратори). Засоби захисту шкіри (загальновійськовий захисний комплект (ЗЗК), Легкий захисний костюм (л-1), комплект захисного фільтруючого одягу (ЗФО), виробничий одяг) Час знаходження людей в ізолюючих засобах захисту.	2
3.5.	Прилади радіаційної, хімічної розвідки та дозиметричного контролю Принципи роботи дозиметричних приладів. Вимірювачі потужності дози (ДП-3б, ВПД-21с, ВПД-21Б). Вимірювачі потужності дози – ДП-5В, ВПД-12. Вимірювачі поглинання дози (ІД-1, ІД-11). Дозиметри – (ДК-02, ДКП-50, ДП-22В, ДП-24). Газосигналізатори автоматичні (ГСА-12, АСП. ГСП-11, ГС-СОМ)	3
3.6.	Ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій Обстановка яка виникає внаслідок надзвичайних ситуацій. Рятувальні та інші невідкладні роботи (РіНР) Розрахунок сил та засобів необхідних для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.	2

2.5. Самостійна навчальна робота студента (форми самостійної роботи, обсяг, годинах)

Самостійна робота студентів є засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільне від обов'язкових занять час. Дійсна робоча програма передбачає самостійне поглиблене пророблення студентами тем лекційних та лабораторних занять. Питання, які виникли студент вирішує на консультації або на початку занять. Обсяг роботи – 24 години.

Форми самостійної роботи (за змістовними модулями)	Години	Форма звіту
ЗМ 1.1. Основні поняття, терміни та визначення в безпеки у надзвичайних ситуаціях.	8	Конспект, опитування, тестування
1. Вивчення лекційного матеріалу, огляд рекомендованої літератури.	4	
2. Підготовка лабораторних робіт: отримання у бібліотеці підручників, ознайомлення з таблицями, креслення у зошиті завдань викладача.	4	
ЗМ 1.2. Характеристика надзвичайних ситуацій	8	Конспект, опитування, тестування
1. Вивчення лекційного матеріалу по підручнику, прослуховування програми "ВІСТІ" та аналіз надзвичайних ситуацій які сталися в Україні (якщо це мало місце).	4	
2. Виконання завдань викладача по підготовки до лабораторних робіт.	4	
ЗМ 1.3. Забезпечення безпеки населення в НС.	8	Конспект, опитування, тестування
1. Вивчення лекційного матеріалу та підготовка до проблемної дискусії: "Заходи, які забезпечують підвищення стійкості роботи будівельних об'єктів.	4	
2. Підготовка до опитування по всьому учбовому матеріалу (особливо студентам, які мали пропуски занять)	4	
Разом:	24	

Примітка: Література та теми лабораторних робіт вказані в методичних вказівках до самостійної роботи студентів (ухвалено на засіданні кафедри від 13.03.07 Протокол № 10)

3. ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ ТА СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ

3.1. Види за засоби контролю

Види та засоби контролю (тестування, Контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів %
ЗМ 1.1. Тестування	30
ЗМ 1.2 Тестування	35
ЗМ 1.3. Тестування	35
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1 – залік (Д)	
Всього за модулем 1	100%

Методи й критерії оцінювання знань.

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

- поточне тестування після вивчення кожного змістовного модуля;
- складання заліку.

Оцінку знань студентів з дисципліни здійснюють відповідно до вимог кредитно – модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), що є українським варіантом ECTS.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення лекційних занять і має метою перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- виконання завдань поточного контролю.

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля і вміння застосувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді письмового контролю (тестування).

Поточний модульний контроль проводиться у вигляді диференційного заліку.

Знання оцінюються за системою оцінювання за шкалою ECTS (тестові завдання).

Порядок і критерії оцінювання тестового контролю знань, навичок та вмінь студентів.

Тестовий контроль знань та навичок студентів дозволяє ефективно й об'єктивно оцінювати успішність студентів. Критерії оцінювання тестових завдань залежать від їх типу.

Тестові завдання закритої форми.

Тест – завдання закритої форми різняться за принципом побудови і відповідно мають і різні оцінювальні бали.

Прості альтернативні тести – завдання використовують для грубої перевірки правильності вибору або прийняття рішення у згорнутій формі й передбачають наявність двох варіантів організації відповіді типу “так – ні” “правильно – неправильно” тощо. Оцінюють 1 бал.

Тест – завдання з простим множинним вибором за принципом класифікації, використовують тоді. Коли кількість можливих варіантів відповідей менше трьох, але відповідь більш складна, ніж відповідь ти “так – ні”. Їх доцільно використовувати під час перевірки умінь вільно орієнтуватися у групі схожих понять, явищ, процесів тощо. Оцінюють 1 бал.

Тест – завдання з множинним вибором за принципом циклічності, використовують для перевірки знань та умінь, якщо відповіді побудовані за принципом циклічності. Оцінюють 1 бал.

Тест – завдання за принципом подвійної альтернативи передбачають, що після запитання, яке є незакінченим твердженням, фрагментом, ситуацією

тощо, подається п'ять (два, три, ...) відповідей і серед них необхідно обрати одну найбільш правильну (най повну) відповідь. Оцінюють 1 бал

Тест – завдання на відповідність (на асоціативні зв'язки) дають можливість установити знання фактів взаємозв'язків і знання термінології, позначень, методик тощо. Оцінюється в 1 бал одна правильна відповідь.

Тест – завдання на порівняння і протиставлення (на аналіз взаємозв'язку), рекомендуються для перевірки умінь виявляти розпізнавальні ознаки різних явищ, ситуацій тощо. Виконання таких завдань передбачає аналіз запропонованого матеріалу, його синтез та вміння зробити висновки. У разі аналізу запропонований для тестування матеріал поділяється на окремі частини і визначається їхні взаємовідносини; у разі синтезу окремі частини або елементи запропонованого матеріалу поєднуються в одне ціле. Оцінюються в 5 балів.

Тестові завдання побудовані за принципом запитань із множинними відповідями. Тестові завдання з множинними відповідями „правильно – неправильно” використовуються у ситуаціях, коли відповіді або рішення можуть біти тільки правильними або неправильними, не мають жодних відтінків і є категоричними. Крім того, досить часто на запропоновані запитання існує декілька правильних відповідей. У такому разі вважається, що тестується глибина знань, розуміння різних аспектів явищ, процесів тощо. Завдання цього типу містять основу, до якої, як правило, пропонується чотири пронумеровані відповіді. Така основа може подаватися у формі твердження., фрагменту тексту, ілюстрації тощо. Відповіді бути тільки привальними або тільки неправильними (на відміну від ТЗ з однією найбільш правильно відповідно) В інструкції наведено правило вибору відповіді. Оцінюються в 5 балів.

Тестові завдання на визначення причинної залежності використовуються з метою перевірки розуміння певної причинної залежності між двома явищами. Запитання складається так, що кожне з двох тверджень, пов'язаних сполучником „тому, що” є повним і чітко сформульованим реченням. При виконанні такого завдання спочатку необхідно визначити правильне чи неправильне кожне з двох тверджень окремо, а тільки потім, якщо обидва твердження правильні, визначити, правильна чи неправильна причина залежність між ними. Оцінюються такі тести завдання в 5 балів.

Тестові завдання відкритого типу.

Тестові завдання відкритого типу передбачають вільні відповіді. Вони не мають запропонованих варіантів відповідей і використовуються для виявлення знань термінів, визначень, понять тощо. За змістом тестові завдання відкритого типу являють собою твердження з невідомою зміною.

Оцінюють в 1 бал – одне правильно встановлене слово, позначення, показник тощо.

Проведення підсумкового контролю.

Умовою виставлення диференціального заліку є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями. За умов кредитно – модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі більше 50 % балів з поточного контролю за всіма змістовними модулями.

Залік оцінюється за 4 бальною системою оцінювання за шкалою ECTS. В обох випадках оцінки згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів перекладаються у відповідну систему оцінювання.

% набраних балів	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою
більш 90 – 100 включно	Відмінно	A
більш 80 – 90 включно	Добре	B
більш 70 – 80 включно		C
більш 70 – 60 включно		D
більш 60 – 50 включно	Задовільно	E
більш 25 – 50 включно		FX
від 0 до 25 включно	Незадовільно з обов'язковим повторним курсом	F

4. ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Бібліографічні описи, Інтернет адреса	ЗМ, де застосовується
Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1. Положення „Про класифікацію надзвичайних ситуацій” Постанова КМУ № 1099. – К., 1998	Модуль 1
2. Положення „Про єдину державну систему запобігання та реагування на НС техногенного т природного характеру” Постанова КМУ № 1198 від 03.08.98 – К., 1998	ЗМ 1.3.
3. Про концепцію захисту населення і територій у разі загрози та виникнення НС. Указ Президента України № 284/94 – К., 1999	ЗМ 1.2.
4. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник / За ред. доктора хімічних наук, професора Є.П.Желібо. – К., 2001	Модуль 1
5. Цивільна оборона. Підручник / За ред. полковника В.С.Франчука. – Вид 2-ге, доп – Львів, Афіша, 2001 – 336 с.	Модуль 1
6. Коржик Б.М. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. – К., 1995 – 105 с.	Модуль 1
Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм відо- аудіо -матеріалів, плакатів тощо)	
7. Методичні вказівки по виконанню лабораторних робіт. С.О.Обухов. – ХНАМГ - 2010	Модуль 1
8. Слайди: №№ 1-1-25 До лекційного матеріалу	Модуль 1
9. Таблиці до виконання лабораторних робіт	Модуль 1

Навчальне видання

Обухов Станіслав Олексійович
Півненко Юрій Маркович

Навчальна і робоча програма навчальної дисципліни
„Безпека в надзвичайних ситуаціях”
(для студентів 4 курсу денної форми навчання і 5 курсу заочної форми
навчання напряму підготовки 6.0.60101 (0.921) – „Будівництво”, спеціалізації
„Охорона праці в будівництві”)

План 2010, поз. 412 Р

Підп. до друку 28.05.2010 р.
Друк на ризографі
Тираж 10 пр.

Формат 60x84 1/16
Ум. друк. арк. 0,9
Зам. № 6158

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства,
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001